

Nr 9.

Ankom till riksdagens kansli den 20 november 1940 kl. 12 m.

Första särskilda utskottets utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till anläggningsskapital för nya sulfitspritfabriker.

I en den 1 november 1940 dagtecknad, till första särskilda utskottet hänvisad proposition, nr 58, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41, till *Anläggningsskapital för nya sulfitspritfabriker*, å kapitalbudgeten under fonden för förslag till statsverket, anvisa ett *reservationsanslag* av 5,000,000 kronor.

Av ovannämnda statsrådsprotokoll inhämtas bland annat följande.

Å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1939/40 har 1939 års urtima riksdag i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag i proposition nr 45 under fonden för förslag till statsverket anvisat 5 miljoner kronor till anläggningsskapital för nya sulfitspritfabriker. Anslaget avsåg att underlätta lånefinansieringen av den under krisen erforderliga utvidgningen av sulfitspritproduktionen enligt i huvudsak de i propositionen angivna riktlinjerna. Lån skulle enligt Kungl. Maj:ts bestämmande från anslaget utlämnas till företag, som med aktiebolaget Vin- & spritcentralen träffade avtal om uppförande av nya eller utvidgning av äldre spritfabriker samt om leverans av motorsprit från dessa under förutsättning att medel för anläggningarnas utförande försträcktes av statsmedel.

För avskrivning av ifrågavarande kapitalinvestering ha anvisats tvenne anslag å vardera 500,000 kronor, det ena å tilläggsstat I till fjolårets riksstat, det andra å gällande riksstat.

I samband med godkännande av avtal mellan aktiebolaget Vin- & spritcentralen och tre olika sulfitföretag ha dessa företag beviljats lån till ett sammanlagt belopp av 4,750,000 kronor. Av de anvisade medlen, som i sin helhet utbetalats till statskontoret, stå sålunda för närvarande blott 250,000 kronor till förfogande för ytterligare kreditgivning.

I skrivelse den 14 oktober 1940 har aktiebolaget *Vin- & spritcentralen* hemställt om åtgärder för förstärkning av anslaget, enär anledning funnes till antagande, att ytterligare behov av medel för ifrågavarande ändamål skulle yppa sig under den närmaste tiden. Storleken av medelsbehovet kunde enligt

bolagets mening icke för det dåvarande närmare beräknas, men ett belopp av ytterligare 5 miljoner kronor syntes vara tillräckligt för ändamålet.

Statens bränslekommission och *statens industrikommission* ha i infortrat gemensamt utlåtande över förenämnda framställning hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att för innevarande budgetår anvisa ett reservationsanslag av 5 miljoner kronor för utlämnande av lån till uppförande av anläggningar för framställning av sprit vid sulfittfabrikerna.

Departementschefen har framhållit, att vid anmälan av proposition i ämnet till 1939 års urtima riksdag det icke var möjligt att då närmare beräkna behovet av lånemedel för uppförande av spritfabriker. För ändamålet äskades ett anslag av 5 miljoner kronor, vilket av riksdagen beviljades. Av detta belopp återstår nu endast 250,000 kronor. Den ytterligare medelsanvisning av 5 miljoner kronor, varom aktiebolaget Vin- & spritcentralen gjort framställning och som tillstyrkts av industri- och bränslekommissionerna, anser departementschefen i nuvarande läge motiverad med hänsyn till sulfitsprits betydelse för landets ekonomiska försvarsberedskap.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får därför hemställa,

att riksdagen må å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41, till *Anläggningskapital för nya sulfitspritfabriker*, å kapitalbudgeten under fonden för förlag till statsverket, anvisa ett *reservationsanslag* av 5,000,000 kronor.

Stockholm den 20 november 1940.

På första särskilda utskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande: se under utlåtande nr 8.